

Số: /BC-SNN&PTNT

Thanh Hoá, ngày tháng năm 2023

BÁO CÁO KẾT QUẢ THẨM ĐỊNH
Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp hồ chứa nước Bình Công,
huyện Thạch Thành năm 2023

Kính gửi: Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Thanh Hóa.

Căn cứ Luật Thủy lợi ngày 19/6/2017;

Căn cứ Luật Phòng, chống thiên tai ngày 19/6/2013; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật Đê điều ngày 17/6/2020;

Căn cứ các Nghị định của Chính phủ: Số 30/2017/NĐ-CP ngày 21/3/2017 quy định tổ chức hoạt động ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn; số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập; số 66/2021/NĐ-CP ngày 06/7/2021 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật, phòng chống thiên tai và Luật Đê điều;

Căn cứ Quyết định số 36/2019/QĐ-UBND ngày 12/11/2019 của UBND tỉnh về việc phân công, phân cấp thực hiện quản lý nhà nước về an toàn đập, hồ chứa nước thủy lợi trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa;

Căn cứ Tờ trình số 584/TTr-SC ngày 15/5/2023 của Công ty TNHH MTV Sông Chu về việc thẩm định, phê duyệt Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp hồ chứa nước Bình Công, huyện Thạch Thành năm 2023.

Sau khi nghiên cứu hồ sơ Phương án và tình hình thực tế, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn báo cáo kết quả thẩm định phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp công trình hồ chứa nước Bình Công, huyện Thạch Thành, tỉnh Thanh Hóa năm 2023, với những nội dung như sau:

I. THÔNG TIN CHUNG VỀ PHƯƠNG ÁN ỨNG PHÓ

1. Tên công trình lập Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp: Hồ chứa nước Bình Công, huyện Thạch Thành năm 2023.

2. Đơn vị quản lý, vận hành: Công ty TNHH MTV Sông Chu (gọi tắt là Công ty Sông Chu).

3. Mục tiêu, nhiệm vụ:

- Đảm bảo an toàn công trình đầu mối theo phương châm “4 tại chỗ”.
- Xác định hoặc dự kiến được tuyến lũ quét và phạm vi ngập lụt khi xảy ra sự cố; đề ra được phương án bảo vệ, phòng tránh hoặc giảm nhẹ thiệt hại cho vùng hạ du; Xây dựng được phương án sơ tán nhanh chóng, bảo đảm an toàn của nhân dân.

4. Thông tin cơ bản của công trình:

- Là hồ chứa nước lớn, điều tiết năm; công trình cấp III.
- Nhiệm vụ công trình: Cấp nước tưới 430ha của các xã: Thành Minh, Thành Công, Thành Tân, huyện Thạch Thành và cắt giảm lũ một phần cho vùng hạ du.
- Diện tích lưu vực $F_{LV} = 10,8 \text{ km}^2$.
- MNDBT: $\nabla(+32.00) \text{ m}$, ứng với dung tích $W_{bt} = 3,884 \times 10^6 \text{ m}^3$.
- MNLTK: $\nabla(+34.10) \text{ m}$, ứng với dung tích $W_{tk} = 5,475 \times 10^6 \text{ m}^3$.
- MNLKT: $\nabla(+34.50) \text{ m}$, ứng với dung tích $W_{kt} = 5,82 \times 10^6 \text{ m}^3$.
- MNC: $\nabla(+24.00) \text{ m}$, ứng với dung tích $W_c = 0,5 \times 10^6 \text{ m}^3$.
- Đập đất dài 298 m, chiều rộng mặt đập $B = 5 \text{ m}$; cao trình đỉnh đập $(+34.60) \text{ m}$; cao trình đỉnh tường chắn sóng $(+35.60) \text{ m}$.
- Trần xả lũ rộng $B_{tr} = 16 \text{ m}$; cao trình ngưỡng tràn $(+32.00) \text{ m}$; lưu lượng thiết kế $Q_{tk} = 75,49 \text{ m}^3/\text{s}$, lưu lượng kiểm tra $Q_{kt} = 98,05 \text{ m}^3/\text{s}$.
- Công lấy nước đường kính $\Phi 80 \text{ cm}$, chiều dài công $L = 77 \text{ m}$, cao độ đáy $(+23.00) \text{ m}$, $Q_{tk} = 0,6 \text{ m}^3/\text{s}$.

II. HỒ SƠ TRÌNH THẨM ĐỊNH

1. Căn cứ pháp lý lập Phương án

- Luật Thủy lợi ngày 19/6/2017;
- Luật Phòng chống thiên tai ngày 19/6/2013;
- Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật Đê điều ngày 17/6/2020;
- Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước;
- Nghị định số 03/2022/NĐ-CP ngày 06/01/2022 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực phòng, chống thiên tai; thủy lợi; đê điều;
- Nghị định số 66/2021/NĐ-CP ngày 06/7/2021 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật, phòng chống thiên tai và Luật Đê điều;
- Nghị định số 30/2017/NĐ-CP quy định tổ chức, hoạt động ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn;
- Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg ngày 22/4/2021 của Thủ tướng Chính phủ quy định về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai.

2. Thành phần hồ sơ trình thẩm định

- Tờ trình số 584/TTr-SC ngày 15/5/2023 của Công ty Sông Chu.
- Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp;
- Văn bản tham gia ý kiến của cơ quan, đơn vị liên quan;
- Báo cáo kết quả tính toán kỹ thuật;
- Các tài liệu liên quan khác kèm theo (*Báo cáo kiểm tra công trình trước lũ năm 2023; Tài liệu điều tra tình hình dân sinh kinh tế vùng hạ du; Biên bản kèm theo sơ họa vị trí lấy đất; Phương án sơ tán dân; Bản đồ ngập lụt; ...*).

3. Nội dung chính của phương án

3.1. Phương án ứng phó tại công trình đầu mối

a) Mục tiêu: Đảm bảo an toàn công trình đầu mối theo phương châm “4 tại chỗ”.

b) Quy định vận hành trong mùa mưa lũ:

Hồ chứa nước Bình Công chưa có quy trình vận hành nên việc vận hành điều tiết hồ thực hiện theo quy định của Công ty Sông Chu.

c) Các cấp mực nước báo động mực nước chống lũ hồ:

- Báo động cấp I: MN hồ $\nabla(+32.00)$ m

- Báo động cấp II: MN hồ $\nabla(+34.10)$ m.

- Báo động cấp III: MN hồ $\nabla(+34.50)$ m.

d) Một số tình huống sự cố có thể xảy ra và biện pháp xử lý đối với công trình đầu mối:

• *Một số tình huống sự cố có thể xảy ra:*

- Khi mực nước hồ đạt đến cao trình thiết kế kết hợp mưa lớn làm cho sạt lở mái đập đất do đường bão hòa thân đập dâng cao, nước thấm ra mái hạ lưu đập.

- Trong trường hợp có nước thấm ra mái, chân mái hạ lưu hoặc xuất hiện mạch dùn, mạch sỏi có nước đục chảy ra.

- Xói lũng dọc thân công lấy nước qua thân đập hoặc hai vai đập.

- Nếu có tổ mối lớn do kiểm tra không phát hiện được còn tiềm ẩn trong thân đập làm cho nước thấm qua gây ra sự cố.

- Khi có tin bão gần có khả năng đổ bộ vào Thanh Hóa và có mưa to phải đóng công nhưng cánh cửa kẹt không xuống được.

- Xuất hiện lũ đặc biệt lớn có nguy cơ tràn qua đỉnh tường chắn sóng gây xói lở mái hạ lưu đập hoặc có nguy cơ vỡ đập.

• *Biện pháp xử lý đối với các tình huống xảy ra:*

Thống nhất các biện pháp xử lý giờ đầu trong phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp công trình hồ Bình Công năm 2023 do Công ty Sông Chu lập.

c) Đảm bảo vật tư dự phòng và nhân lực ứng cứu.

• *Vật tư dự phòng tại công trình:*

Công ty Sông Chu chuẩn bị vật tư dự phòng tại công trình đảm bảo số lượng, chất lượng và tập kết đúng vị trí quy định, thuận lợi khi ứng phó với các tình huống xảy ra.

Bảng vật tư dự phòng tại công trình:

TT	Tên vật tư	ĐVT	Đã có	Kế hoạch bổ sung	Ghi chú
1	Đá hộc	m ³	12,7	0,3	Tập kết tại chân công trình
2	Đá 1x2	m ³	8,4	0,6	
3	Đá 4x6	m ³	7,9	0,1	
4	Cát	m ³	21	1	

TT	Tên vật tư	ĐVT	Đã có	Kế hoạch bổ sung	Ghi chú
5	Rọ thép(2x1x1)m	cái	30	0	Tập kết tại kho của công trình
6	Bao tải	cái	0	657	
7	Cọc tre	cái	108	70	
8	Vồ gỗ (có cán)	cái	2	2	
9	Phao cứu sinh	cái	1	0	
10	Áo phao	cái	2	3	
11	Cuốc bàn (có cán)	cái	13	0	
12	Xẻng (có cán)	cái	3	10	
13	Dao phát	cái	2	8	
14	Dao chặt	cái	0	2	
16	Đèn bão	cái	0	1	
17	Loa tay	cái	1	0	
18	Lưới đen dày, khổ (4x5)m	m ²	100	0	
19	Đèn pin	cái	2	0	
20	Bạt mặt xanh mặt vàng	m ²	0	500	

- *Vật tư dự phòng trong dân:*

Thống nhất với khối lượng vật tư dự phòng trong dân do Công ty Sông Chu lập trong phương án; quá trình thực hiện, lập danh sách hộ dân kèm theo danh mục vật tư dự phòng để khi cần có thể nhanh chóng huy động kịp thời.

- *Nhân lực ứng cứu:*

Ban Chỉ huy phòng, chống lụt bão (PCLB) hồ Bình Công xây dựng phương án phối hợp cụ thể với Ban Chỉ huy Phòng, chống thiên tai, tìm kiếm cứu nạn và Phòng thủ dân sự (sau đây gọi tắt là Ban Chỉ huy PCTT, TKCN và PTDS) huyện Thạch Thành, các xã: Thành Minh, Thành Công chuẩn bị đầy đủ lực lượng, máy móc, phương tiện thường trực cụ thể (xe tải, máy đào,...) để xử lý khi xảy ra các tình huống.

3.2. Phương án ứng phó với lũ, ngập lụt ở vùng hạ du đập

a) Mục tiêu:

- Xác định hoặc dự kiến được tuyến lũ quét và phạm vi ngập lụt khi xảy ra sự cố.

- Đề ra được phương án bảo vệ, phòng tránh hoặc giảm nhẹ thiệt hại cho vùng hạ du.

- Xây dựng được phương án sơ tán nhanh chóng, bảo đảm an toàn của nhân dân.

b) Dự kiến các tình huống:

- Trường hợp xả lũ kiểm tra qua công trình xả lũ kiên cố (*xả lũ qua tràn*).

- Trường hợp khả năng xả lũ của hồ chứa không đáp ứng yêu cầu tiêu chuẩn thiết kế hiện hành, tình huống vỡ đập tính với lũ thiết kế.

- Trường hợp khả năng xả lũ của hồ đập đáp ứng tiêu chuẩn thiết kế hiện hành, tình huống vỡ đập tính với lũ kiểm tra.

c) Phương án xử lý các tình huống.

Trường hợp 1: Xả lũ kiểm tra qua tràn.

Khi mực nước đạt cao trình mực nước lũ kiểm tra, lưu lượng xả lũ qua tràn $Q_{kt} = 98,05 \text{ m}^3/\text{s}$, kết hợp với việc nước sông Bưởi lên cao làm giảm khả năng thoát lũ của vùng hạ du, gây ngập úng khoảng 181,6 ha đất lúa và đường giao thông của thôn Sói Cốc, xã Thành Minh, các thôn: Đồng Đa, Bông Bụt, Bất Mê, Trường Châu, Đồng Chư, xã Thành Công.

Khi lưu lượng xả lũ đạt lưu lượng thiết kế $Q_{tk} = 75,49 \text{ m}^3/\text{s}$, cần thông báo ngay để nhân dân trong vùng có phương án sẵn sàng sơ tán. Trong tình huống này nghiêm cấm các hoạt động đi lại, đánh bắt cá trong khu vực ngập lụt và đi lại của thuyền bè trên sông, suối hạ du.

• ***Trường hợp 2: Khả năng xả lũ của hồ chứa không đáp ứng yêu cầu tiêu chuẩn thiết kế hiện hành, tình huống vỡ đập tính với lũ thiết kế ($P = 1,5\%$).***

Tổng lượng nước xả xuống hạ du bao gồm dung tích hồ và lượng nước lũ ứng với tần suất thiết kế. Tình huống vỡ đập, nước nhanh chóng ập xuống vùng hạ du, gây nên ngập lụt lớn cho các xã vùng hạ du, cụ thể: thôn Sói Cốc, xã Thành Minh, các thôn: Đồng Đa, Bông Bụt, Bất Mê, Trường Châu, Đồng Chư, xã Thành Công. Diện tích đất đai bị ngập khoảng 410,6 ha, trong đó đất thổ cư khoảng 69,4 ha, đất lúa khoảng 181,6 ha và đất hoa màu khoảng 159,6 ha. Các vùng dân cư bị ngập sâu phải tổ chức sơ tán dân.

• ***Trường hợp 3: Khả năng xả lũ của hồ chứa đáp ứng tiêu chuẩn thiết kế, tình huống vỡ đập tính với lũ kiểm tra ($P = 0,5\%$).***

Tổng lượng nước xả xuống hạ du bao gồm dung tích hồ và lượng nước lũ ứng với tần suất kiểm tra. Tuyến lũ quét, các thôn bị ảnh hưởng trực tiếp lũ như tình huống vỡ đập được tính với lũ thiết kế nhưng bị ngập sâu hơn.

d) Phân giao nhiệm vụ.

- UBND huyện Thạch Thành.

+ Tổ chức chỉ đạo các cơ quan tham mưu, chính quyền các xã thực hiện phương án bảo đảm an toàn cho vùng hạ du khi hồ chứa xả lũ và các tình huống xảy ra sự cố vỡ đập theo Phương án đã duyệt.

+ Huy động nhân lực, vật lực, phương tiện cứu hộ, cứu nạn, sơ tán dân cư để ứng phó kịp thời với các tình huống xảy ra trên địa bàn.

- UBND các xã trong vùng:

+ Tổ chức tuyên truyền, phổ biến đến mọi gia đình, mọi người dân về các tình huống xả lũ hồ chứa, sự cố vỡ đập, phương án phòng tránh lũ, quy định hướng sơ tán, vị trí sơ tán của từng thôn để nhân dân chủ động thực hiện một cách nghiêm túc.

+ Tổ chức thành lập các lực lượng cứu hộ, cứu nạn, sơ tán dân cư, huy động phương tiện, nguồn lực giúp dân sơ tán bảo vệ tính mạng, tài sản của nhân dân trên địa phương mình theo Phương án đảm bảo có hiệu quả.

- Các đơn vị: Ban Chỉ huy quân sự, Công an huyện, bệnh viện, trường học và các lực lượng vũ trang, các cơ quan, đơn vị nằm trên địa bàn tham gia phòng, chống lụt bão theo sự phân công của UBND huyện..

3.3. Tổ chức thực hiện.

a) Sau khi phương án được phê duyệt BCH PCLB hồ Bình Công phối hợp với BCH PCTT, TKCN và PTDS huyện Thạch Thành tổ chức triển khai, chuẩn bị đầy đủ lực lượng, phương tiện, công tác phục vụ hậu cần theo phương châm “4 tại chỗ” để sẵn sàng đối phó khi có lũ lụt xảy ra.

Phổ biến, tuyên truyền và thông báo rộng rãi Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp hồ Bình Công đến tất cả các địa phương và nhân dân vùng bị ảnh hưởng biết để chủ động ứng phó.

b) Chế độ thông tin liên lạc, chế độ báo cáo của cụm quản lý đầu mối Bình Công thuộc Công ty Sông Chu - Chi nhánh thủy lợi Thạch Thành.

- Báo cáo BCH PCTT, TKCN và PTDS huyện Thạch Thành.

+ Báo động 1: Ngày 1 lần vào lúc 7h.

+ Báo động 2: Ngày 2 lần vào lúc 7h, 19h.

+ Báo động 3: Báo động khẩn cấp 1h báo cáo 2 lần.

- Báo cáo BCH PCTT, TKCN và PTDS tỉnh, Sở Nông nghiệp và PTNT, Chi cục Thủy lợi.

- Báo động 2: Ngày 2 lần vào lúc 7h, 19h.

- Báo động 3: Báo động khẩn cấp 1h báo 2 lần.

c) Quy định chế độ trực ban tại đập, chế độ trực ban tại BCH PCTT, TKCN và PTDS các cấp.

- Tại công trình: Khi có dự báo bão, mưa lũ tất cả thành viên trong BCH PCLB hồ Bình Công phải có mặt, phân công cụ thể phụ trách công việc của các thành viên, tiến hành thực hiện nghiêm túc sự phân công của Trưởng ban. Bộ phận thường trực phải thường xuyên có mặt 24/24h để điều hành công tác, theo phương châm chỉ huy tại chỗ.

- Tại BCH PCTT, TKCN và PTDS các cấp: Khi có bão lụt các thành viên phải có mặt đầy đủ, thực hiện sự phân công của Trưởng ban. BCH PCTT, TKCN và PTDS các cấp quy định cụ thể chức năng nhiệm vụ của từng thành viên để tổ chức điều hành đảm bảo có hiệu quả và bám sát phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp hồ chứa nước Bình Công đã đề ra.

d) Thẩm quyền quyết định sơ tán dân.

Do Trưởng BCH PCTT, TKCN và PTDS huyện Thạch Thành quyết định sơ tán trong vùng ảnh hưởng.

e) Quy định hiệu lệnh báo động cho từng tình huống đã nêu trên.

Để thống nhất chung hiệu lệnh báo động các tình huống xảy ra cho toàn vùng nhằm chủ động đối phó với các tình huống. Quy định hiệu lệnh như sau:

- Khi huy động lực lượng để tham gia xử lý, ứng phó với các tình huống sự cố công trình đầu mối thì sử dụng mạng lưới thông tin, loa truyền thanh, điện thoại, tin nhắn và hiệu lệnh chung là đánh keng 3 hồi một, dừng (2~5) phút lại đánh. Ngoài ra có thể sử dụng còi của Ban chỉ huy Quân sự huyện để hú 3 hồi.

- Tình huống xả lũ qua tràn ứng với lũ kiểm tra, phải đề phòng cứu hộ đề do mực nước sông lên cao thì hiệu lệnh: Kêng hoặc trống đánh ngũ liên (5 tiếng liên hồi).

- Tình huống vỡ đập hiệu lệnh sơ tán dân cư: Kêng hoặc trống đánh tam liên (3 tiếng liên hồi).

- Đối với các địa phương có hệ thống truyền thanh kết hợp dùng loa đài thông tin các tình huống trên để mọi người dân biết.

(Nội dung chi tiết có Phương án gửi kèm theo)

III. KẾT QUẢ THẨM ĐỊNH

1. Kiểm tra cơ sở pháp lý của hồ sơ:

- Về cơ sở tổ chức lập Phương án: Việc Công ty Sông Chu tổ chức lập Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp hàng năm là phù hợp với quy định tại Khoản 1, Điều 25 của Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước.

- Về thành phần hồ sơ trình thẩm định: Tuân thủ theo quy định tại Khoản 1, Điều 26 của Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước.

2. Kiểm tra, đánh giá độ tin cậy các tài liệu sử dụng:

Tài liệu sử dụng để kiểm tra, tính toán, đánh giá hầu hết do đơn vị quản lý, vận hành lưu trữ trong quá trình quản lý, khai thác; ngoài ra, có một số tài liệu điều tra tình hình dân sinh kinh tế vùng hạ du, phương án sơ tán dân cư của địa phương trong tình huống mưa lũ, biên bản xác định vị trí lấy đất dự phòng được thu thập và có xác nhận của địa phương; nên cơ bản là sát với thực tế, có độ tin cậy cao.

3. Nhận xét, đánh giá tính hợp lý của hồ sơ:

- Hồ sơ Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp hồ Bình Công, huyện Thạch Thành được lập áp dụng đầy đủ các quy định hiện hành của pháp luật; cơ bản đảm bảo về thành phần hồ sơ; nội dung phương án phù hợp với hiện trạng công trình và vùng hạ du; đã phân giao nhiệm vụ và nêu rõ trách nhiệm của Công ty Sông Chu, các đơn vị, cá nhân có liên quan.

- Đối với vật tư dự phòng trong dân và nhân lực ứng cứu, chưa có danh sách chi tiết đến từng hộ dân, để sẵn sàng ứng cứu khi có sự cố xảy ra.

- Đối với Quy trình vận hành hồ chứa: Công ty chưa có Quy trình vận hành do tư vấn lập kèm theo; quy trình chưa được cấp có thẩm quyền phê duyệt theo quy định.

- Đối với Bản đồ ngập lụt vùng hạ du: Đơn vị quản lý, vận hành đã phối hợp với UBND các xã, điều tra vết lũ và dựa vào nền các bản đồ địa chính, hành chính, tài liệu của công ty để xác định và khoanh vùng sơ bộ khu vực bị ảnh hưởng làm cơ sở để theo dõi, chỉ đạo; chưa bố trí được kinh phí đo vẽ, xây dựng bản đồ theo quy định.

III. KẾT LUẬN

1. Hồ sơ Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp hồ Bình Công, huyện Thạch Thành năm 2023 đủ điều kiện để xem xét phê duyệt.

2. Trên cơ sở phương án được lập, Sở Nông nghiệp và PTNT kính đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh chỉ đạo Công ty Sông Chu:

- Chậm nhất sau 15 ngày kể từ ngày Phương án được Chủ tịch UBND tỉnh phê duyệt, yêu cầu Công ty Sông Chu phối hợp với UBND huyện Thạch Thành để phân giao nhiệm vụ, chuẩn bị vật tư dự phòng, nhân lực và máy móc, phương tiện cho xã chuẩn bị; kiểm tra và đôn đốc công tác sẵn sàng ứng phó của các cơ quan, đơn vị, báo cáo về BCH PCTT, TKCN và PTDS tỉnh để tổng hợp theo dõi.

- Đối với vật tư dự phòng trong dân và nhân lực ứng cứu, yêu cầu phối hợp với chính quyền địa phương lập danh sách chi tiết đến từng hộ dân, để sẵn sàng ứng cứu khi có sự cố xảy ra.

- Có kế hoạch bố trí nguồn kinh phí để triển khai xây dựng bản đồ ngập lụt vùng hạ du và quy trình vận hành hồ chứa theo đúng quy định hiện hành.

Sở Nông nghiệp và PTNT kính đề nghị Chủ tịch UBND tỉnh xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Giám đốc Sở (để b/c);
- Trung tâm PVHCC tỉnh (để b/c);
- Lưu VT, TL.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Hoài Nam